

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Sodobna strategija

Silno nagli prevoz nemških vojni odredov potom orjaških letal in motoriziranih oddelkov v bivšo Avstrijo je zbudil v vseh evropskih vodilnih strateških krogih ogromno pozornost. Je to prvi tovrstni praktični — ne samo manevrski! — poizkus, o katerem zatrjujejo vojaški strokovnjaki ter poklicani ocenjevalci, da je vseskozi uspel. Seveda je treba pri tem ločiti predpostavko, da so se vojni odredi, transportirani po bombnikih in raznih motornih vozilih, znašli po pristanku oziroma prihodu v vseskozi prijateljskem, mesovražnem okolju, kjer ni moglo biti niti najmanjšega govora o kakršnih zarotah iz zasede. Ta tehnična stran zasedbe bivše Avstrije po rajhovski edinicah je znova poživila zanimanje ter diskusije o problemih sodobne strategije, vojne tehnike ter najrazličnejših vojnih sredstev, katerih učinkovitost se skuša vsestransko oceniti ter pretehtati.

V zadnjih desetletjih si je glede strateških nalog v vrstah strategov in vojskovalcev utrdilo **dvoje osnovnih naziranj**. Med najvidnejšimi zagovorniki prve teze je znani nemški general von Seeckt, ki je veroval v odločilno silo sodobnega ofenzivnega orožja. Nenaden sunek, podprt z najsodobnejšimi vojnimi sredstvi, motoriziranimi oddelki ter letalstvom, naj iznenada, bliskovito potlači sovražnika na kolena in naj izsili vojno odločitev. Osvajitev Abesinije po Italijanih v razmeroma rekordnem času bi utegnila potkrepiti to naziranje. Vojna tehnika je doživela tamkaj svoj veliki triumf. Že španska državljanska vojna pa je temeljito ovrgla to naziranje, ki bi bilo pravilno le v primerih, kjer se znajdeti v borbi za biti in ne biti kakšen Goliat na eni strani, kakšen pritlikavec pa na drugi strani. Dosedanji potek španske državljanske vojne pa je bolj potrdil drugo osnovno naziranje glede vojno tehničnih ter strateških problemov.

Ta druga teza pravi namreč, da je dobro organizirana, sodobno oborožena ter moralno in disciplinsko čvrsta pehota, zasidrana v varnih rovih, ter utrjenih postojankah, najzanesljivejša jamstvo miru in varnosti. Tukaj ne more biti hitrih, iznenadnih, razmeroma cenjenih vojni odločitev. Vojne akcije se raztezajo v nedogled ter utrjujejo borce na obeh straneh. Španska državljanska vojna je razodela mnogo dragocenih izkušenj, pa tudi kitajsko-japonska vojna. Borbeno učinkovitost tankov, ki so odločili v svetovni vojni, so ponekod precenjevali, danes že obstojajo uspešna protitankovska borbeno sredstva. Tudi bombni napadi v mirnem zaledju niso prinesli doslej še nobenih vidnih znamenj usodne demoralizacije prebivalstva v zaledju, ampak morebiti ravno nasprotno — silno mrzno do sovražnika. V močno utrjenih rovih si stojijo nasproti sovražne fronte, vojne akcije ter operacije je mogoče izvajati le postopoma, polagoma. Seecktov recept se v Španiji in najbrže tudi v Kitajski ni obnesel.

K tej važni okolnosti pa smemo priključiti še drugo. Danes proizvaja vojna tehnika na vseh straneh precej enakovredna ter v vojnih akcijah enako uspešna vojna sredstva. Nemara razpolaga ta ali ona država trenutno z delno boljšimi, trdnimi, letala so pripeljala preko 6 ton zlata belgijske Narodne banke. V dobro poučenih krogih zatrjujejo, da je belgijski emisijski zavod v teku zadnjih 10 dni drugemu naziranju, ki pravi, da je moralno čvrsta ter v značaju krepko oblikovana pehota nedoločna vojni tehniki, ter da predstavlja najdragocenejšo po-

Blumov poraz v senatu

NA VIDIKU VLADA NARODNE KONCENTRACIJE.

PARIZ, 24. marca. Blumova vlada je doživela v senatnem finančnem odboru težak poraz, ki bo odločilnega pomena za nadaljnje zadržanje senatne večine napram Blumovi vladi. Večina finančnega od-

bora je namreč odklonila sprejetje presežkov finančnih operacij za sanacijo tečaja. Pričakovati je vlado narodne koncentracije.

Tudi sudetski kešč. socialci so se priključili Henleinu

PRAGA, 24. marca. Klub poslancev in senatorjev nemške krščanske socialne stranke je včeraj sklenil izstop iz vlade. Ministru brez listnice dr. Ervinu Zajičku je bilo naročeno, da poda ostavko na

svoj položaj. Stranka je obenem sklenila, da se pridruži kot samostojna skupina sudetsko-nemškemu pokretu Konrada Henleina.

Frankovski bombniki sipljejo razdejanje na Madrid

MADRID, 24. marca. Špansko prestolnico so danes ponoči posetili frankovski bombniki, ki so nametali najtežjih bomb

v središče mesta. Številna poslopja so čisto porušena.

Kanya: Ogrska ostane Nemčiji prijateljska

BUDIMPEŠTA, 24. marca. Zunanji minister Kanya je imel pred zunanje-političnim odborom obeh zbornic ogrskega parlamenta velik ekspozé o mednarodnem položaju s posebnim ozirom na priključitev Avstrije k Nemčiji. V svojih izjavah je poudarjal, da je avstrijsko vprašanje povzročalo stalne skrbi evropskim diplomatom. Bilo je jasno, da bo sledila priključitev, čim bo Nemčija v stanju to izvršiti. Zanimanje Italije za avstrijsko neodvisnost je tembolj padalo, čim bolj se je večalo nemško-avstrijsko zblizanje. Ko je bila Avstrija popolnoma zapuščena, je nastopil za Nemčijo trenutek avstrijske priključitve. Po tem izvršenem dejstvu se je velika Nemčija znašla ob ogrski meji.

Z Nemčijo smo v najboljših prijateljskih odnosih. Ogrska je berlinski vladi čestitala k združitvi nemškega naroda. Ogrska ne bo spremenila svoje prijateljske politike napram Nemčiji.

DUNAJ, 24. marca. 9. aprila, na predvečer plebiscita bo slovesno vkorakanje 40.000 članov avstrijske legije, ki se je zatekla v Nemčijo za časa prejšnjih režimov. Vodja in kancelar nemške države Adolf Hitler, bo na predvečer govoril tem 40.000 legionarjem, ki so doživeli tako hitro zmago nemško-nacionalne misli. Postavil jih bo za zgled narodno-socialistični požrtvovalnosti. Svoj prvi plebiscitni govor bo imel Adolf Hitler v Königsbergu.

Katalonija se hoče priključiti Franciji

RIM, 24. marca. Dopisnik »Giornale d'Italia« poroča iz Bruslja sledečo vest: »Nekateri tukajšnji listi so objavili senzacionalno vest iz mednarodnih marksističnih krogov, v smislu katere namerava katalonska vlada priključiti Katalonijo Franciji. V okviru tega poročila se nava-

ja, da je bivši predsednik belgijske vlade Vandervelde ob vrnitvi iz republike Španije namignil o nekem zelo važnem dogodku, ki se bo v kratkem pripetil. Nekateri listi zatrjujejo v tej zvezi, da bi ta dogodek sledil še v teku tega, oziroma v začetku prihodnjega tedna.

Pabegla Schuschniggova ministra izročena!

DUNAJ, 24. marca. V tukajšnjih krogih se doznava, da je češkoslovaška vlada ustregla zahtevi nemške vlade, da se izroči bivaša Schuschniggova ministra dr. Zernato in dr. Stockinger, ki sta v noči avstrijskega prevrata pobegnili v Bratislavo.

Izročitev je zahtevala nemška vlada na podlagi obtožbe radi kriminalnih dejanj. Zatrjuje se, da sta bila omenjena ministra že izročena ob češkoslovaški in prejšnji avstrijski meji. Kam sta bila omenjena ministra odpredana, ni znano.

Letala z belgijskim zlatom v London

LONDON, 24. marca. Havas poroča: Na letališču Croydonu je pristalo 6 letal iz Bruslja. Letala so pripeljala preko 6 ton zlata belgijske Narodne banke. V dobro poučenih krogih zatrjujejo, da je belgijski emisijski zavod v teku zadnjih 10 dni

devetih odpremi večje količine zlata iz Bruslja v London. Ta okolnost se spravlja v zvezo z ukrepi belgijske vlade ter valutno kontrolo za zaščito belgijskega denarja.

stavko v sodobnih strateških veččinah. — Človek ter njegova morala predstavljata po tej tezi najzanesljivejša jamstvo miru.

Politična obzornica

Pomemben govor senatorja dr. Kramerja

BEOGRAD, 24. marca. Včeraj je senat v načelu sprejel novi državni proračun. Ob odsotnosti 13 senatorjev je glasovalo za proračun 47 senatorjev, proti proračunu pa 16. Veliko pozornost je zbudil na včerajšnji seji govor senatorja dr. Alberta Kramerja, ki ga je levica navdušeno aklamirala, čim se je pojavil na govornici. V dve uri trajajočih izjavah, ki jih je levica ponovno prekinjala z odobravanjem in pritrditvami, se je senator dr. Kramer dotaknil predvsem mednarodnega položaja, zlasti avstrijskih dogodkov, usode koroških Slovencev v preteklosti in bodočnosti, odnošajev med Nemčijo in Jugoslavijo ugotavljajoč **prodrsko silo nacionalne misli, ki je omogočila zmago Nemčije v Avstriji**. V svojih nadaljnjih izjavah je zavračal trditve poslanca dr. Kosića, ki je v okviru svojega zadnjega govora skušal dokazovati, da je bil namen majniške deklaracije reševati habsburško monarhijo. Navažal je potek lanskim majskih proslav v Ljubljani ter podčrtal bistvo in pomen deklaracije za mogočno jugoslovensko propagando. V svojih nadaljnjih izjavah je senator dr. Kramer prikazal nujno potrebo, da vsi Slovenci v današnjih časih **enodušno izjavimo, da smo v vsakem pogledu usodno povezani s Srbi in Hrvati kot bistven del jugoslovenskega naroda**.

Senator dr. Kramer je zatem govoril o naši notranji politiki, zlasti pa o razmerah v Sloveniji. Točno je razčlenil tolmačenje programa JRJ v Ljubljani, Beogradu in Zagrebu. Zelo zanimiva je bila primerjava v pisanju »Slovenca« o Petru Živkoviću tedaj, ko je bil predsednik diktatorskega režima in pozneje vojni minister v dr. Stojadinovićevi vladi, in pa ob lanskim pisavi, ko je Peter Živković prispeval v Slovenijo. Omenjal pa je tudi hrvatsko razmerje in naglašal nujno potrebo banovinske samouprave. Točno je podčrtal tudi stališče jugoslovenskih nacionalistov glede koncordata. Treba je urediti odnose med katoliško cerkvijo in državo, vendar pa mora država pri tem ohraniti svojo suverenost. Na posameznih primerih je dokazal, da uživa **danes katoliška cerkev v Jugoslaviji večje pravice, kakor jih je uživala v nekdanji katoliški in apostolski habsburški monarhiji**.

V svojih zaključnih izjavah je senator dr. Kramer poudarjal, da nam preostaja samo ena možnost, ki nam jo kaže vsa naša zgodovina, to je **politična narodna solidarnost**. S samim taktiziranjem in nadmodrovanjem ne moremo več daleč. Fašizem je mogoč samo v nacionalno oblikovanih narodih, dočim pri nas to ni mogoče, saj bi moral imeti tri ali celo štiri vodstva.

Gospodarske beležke

Radjske postaje dobičkanosne. Radio Beograd bo radi povečanja čistega dobička za leto 1937 zvišal dividendo od 14 na 16%, dočim je znašala dividenda v l. 1935 12%.

1409 novih zadrug je bilo od leta 1919 do vključno 1937 vpisanih v dravski banovini. V istem času je napovedalo konkurz 23 zadrug, 492 je napovedalo likvidacijo, 451 pa jih je bilo izbrisanih iz združnega registra.

2300 milijonov dinarjev znašajo vloge pri vseh hranilnicah v naši državi, to je za 115 milijonov din več kakor meseca januarja.

Mariborske in okoliške novice

Maribor v borbi proti največji morilki našega naroda

Ob snočjem občnem zboru Protituberkulozne lige — Sanitetni inšpektor dr. Jurečko novi predsednik — Azilski sklad 372.000 dinarjev!

Vneto, marljivo, sistematično in vztrajno je delo tukajšnje Protituberkulozne lige v borbi proti jetiki, najhujši morilki našega naroda. Snočnji 17. redni občni zbor v posvetovalnici Okrožnega urada za zavarovanje delavcev je otvoril in vodil poslovodeči podpredsednik šolski nadzornik Alt, ki se je v svojih uvodnih izvajanjih spomnil pokojnega dolgoletnega zaslužnega liginega predsednika dr. Ipayca. V svojih nadaljnjih izvajanjih je omenjal veliki pomen ankete 15. decembra l. l. Izčrpno ter obširno poslovno poročilo je podal neutrudno delavni gosp. Stenovec. V pretekli poslovni dobi je bilo 86.007,75 dinarjev dohodkov. Azilski sklad je narasel v prvih petih letih na

372.024 din.

Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika sanitetni inšpektor dr. Jurečko, preizkušeni borec na področju pobijanja jetike. V odboru so: šolski nadzornik Alt, mestni župnik Umek, narodni poslanec dr. Jančič, ge. Hutterjeva in Kukovčeva, ravnatelj dr. Tomišek, mestni fizik dr. Novak, šolski upravitelj Grčar, vodja Zdravstvenega doma dr. Vrtovec, primarij dr. Lutman, dr. Korenčan, primarij dr. Radšel, glavni urednik U. Kasper, upravnik Stenovec, dr. Varl, višji davčni upravitelj Meglič in strokovni učitelj Ravter. Revizorja sta gg. Stabej in višji upravitelj Stegnar.

Petrov blagor!

Sinoči so zborovali mariborski ribiči

Sinoči so zborovali v lovski sobi hotela Orel naši ribiči, včlanjeni v tuk. Ribarskem društvu. Zbor je otvoril in vodil neumorni preds. dr. I. Fludernik, ki je toplo pozdravil vse navzoče, zlasti pa navzočega predsednika ljubljanske Zveze g. Šulgaja in tuk. sreskega načelnika g. Eiletza. Sledila so poročila, ki so jih podali marljivi društveni funkcionarji in sicer: predsedniško g. dr. Fludernik, tajniško g. Gajšek, blagajniško g. Greiner, za računsko preglednike pa je poročal g. Tavčar. Iz teh poročil je razvidno, da je bilo društveno delovanje usmerjeno k podvigu ribarstva in njega zaščiti, nadalje pobijanju krivolovstva in preprečevanju onesnaženja vod po strupenih izlivih raznih industrijskih odtokov. Društvo si stalno prizadeva, da bi pridobilo kontrolo na tržiščih. Vališča so vzgojila v preteklem letu 130.000 komadov postrvnega zaroda, ki je bil oddan privatnikom in v društvene potoke. Na novo je bilo izdanih 151 dovoljenj za ribolov. Društvena knjižnica obsega 121 strokovnih knjig v 351 zvezkih. Denarni promet izkazuje din 48.182,28 dohodkov ter 33.595,05 izdatkov. Število članstva izkazuje 5 častnih, 182 rednih, 4 dopisne in 74 podpornih članov, skupno 265.

Pri volitvah je bila izvoljena naslednja nova uprava: predsednik dr. Fludernik, odbornik dr. V. Brenčič, dr. J. Čemer,

primarij dr. Janko Drnovšek, Fr. Drozg, Božidar Gajšek, Alfonz Gilly, Ferdo Greiner, podpolkovnik Edmund Jugovič, Kasper Udo, Kocelj Anton, Emil Mareš, Jernej Schmutz, Matija Schmid, dr. Ivo Senkovič, dr. Sekula Jože, Franc Storch, Franc Tomažič, Karl Ussar, inž. M. Večerjevič. Preglednika računov Tavčar F. in prof. Jože Šile.

Ob zaključku sta izčrpno poročala g. dr. Fludernik, ki je tolmačil najnovejše določbe novega ribarskega zakona, zlasti v onih točkah, kjer so bili vpoštrevani predlogi mariborskega ribarskega društva, ter zvezin predsednik g. Šulgaj, ki je poročal o delovanju ljublj. zveze ribarskih društev za dravsko banovino.

Stavbeni izpit za visoke stavbe sta napravila med drugim N. Vidmar ter N. Hoizer oba iz Maribora.

Novoizvoljeni odbor društva »Jadrán« se je konstituiral tako: Predsednik Kralj M., podpredsednik Veljak Jože, tajnik Loboda Slavko, namestnik Morel Rudolf, blagajnik Polh Rado, namestnik Piščanc Anton, gospodar Cergol Ivan, namestnik Valenčič Ivan. Odborniki: Marija Godina, Žižmond Joško, Žižmond Mirko, Vidmar Nace, Pertot Mirko, Cerkvenič Franc. Načelnik pevskega odseka Roje Jože, soc. odseka Kralj Marino, ženskega Godina

Marija, Revizorja: Dolenc Matej in Humar Ivan.

Strelnska družina Tezno priredi dne 26. t. m. ob 19.30 uri na Teznu v osnovni šoli letni občni zbor. Vabijo se vsi člani in prijatelji strelske družine.

Na praznik v petek 25. t. m. ponovi Nanosov emigrantski oder odlično uspešno komedijo »Skeđenj« v Studencih. — Začetek točno ob 20. (8.) uri v dvorani Grmekove gostilne. Med odmorji poje društveni pevski zbor. Vstopnina: Din 3.—, 6.—.

Slovenska matica izda za 1938 leto dva izvirna romana: Miška Kranjca roman »Kapitanovi« obsega 400 strani in slikovito opisuje življenje našega Prekmurja, borbe in stiske kmečke domačije in ljudi na njej. Mlada Agata je svojevrsten tip kmečke žene, strastne in uporne, ponosne in samovoljne. Druga knjiga, roman »Kaplan Martin Čedermač«, pisatelja Pavla Sedmaka (250 strani) je dramatično napisana kronika bojev in zmag kaplana Martina, nekakega duhovniškega hlapca Jerneja, tolažnika in sobojevnika svojih faranov, če se jim gode krivice. Tretja knjiga je zaključni zvezek Kidričeve Zgodovine slov. slovstva, ki ga novi člani lahko zamenjajo za poljubno drugo knjigo pripovedne vsebine. Član plača letno le Din 50.— za vse tri broširane knjige. Kdor želi vezane doplača Din 12.— za knjigo. Prijavite se pri Poverjeništvu S. M. Gregorčičeva ul. 26.

Kavarna in restavracija »Orel«

Novo dospela nesladkana najboljše ljubljanska vina. — Ob petkih sveže morske ribe.

Splošno zanimanje zbuja krasni dobitki velike tombole našega Rdečega križa, ki so že nekaj dni razstavljeni v izložbah trdnice Weka na Aleksandrovi cesti. Samo ob sebi je razumljivo, da se ljudje zanimajo zlasti za prekrasno štirisedežno limuzino (Opel), ki tvori glavni dobiček blizajoče se največje tombole, kar jih je bilo doslej v Mariboru. Tablice za to veliko tombolo, ki bo v nedeljo 3. aprila na Trgu Svobode, se že dobe v predprodaji. Tablica stane po Din 5.—.

SPLOŠNO ZANIMANJE.

Splošno zanimanje zbuja krasni dobitki velike tombole našega Rdečega križa, ki so že nekaj dni razstavljeni v izložbah trdnice Weka na Aleksandrovi cesti. Samo ob sebi je razumljivo, da se ljudje zanimajo zlasti za prekrasno štirisedežno limuzino (Opel), ki tvori glavni dobiček blizajoče se največje tombole, kar jih je bilo doslej v Mariboru. Tablice za to veliko tombolo, ki bo v nedeljo 3. aprila na Trgu Svobode, se že dobe v predprodaji. Tablica stane po Din 5.—.

Gestilna »Triglav« (Voller) na praznik in nedeljo koncert!

Dramski odsek Sokola Studenci gostuje v nedeljo 27. marca v dvorani brata Renčija na Pobrežju z opereto »Hmeljska princesa«. Vabi Sokol Pobrežje.

Inserentom »Večernika«

Ker je jutri 25. t. m. praznik, opozarjamo inserente »Večernika«, da sprejema uprava inserate za sobotno številko tudi danes v četrtek do 18.30 in v soboto do 9. ure. Obenem jih opozarjamo, da v petek 25. t. m. list ne izide.

Kino

Kino Union. Največje monumentalno filmsko delo Ben-Hur kot zvočni film z Romanom Novarrom.

Smrtna kosa. Včeraj je umrl v starosti 68 let na Pobreški c. 42 Franc Krepek. — Pogreb bo jutri 25. t. m. ob pol 16. uri na Pobrežju. Izkažimo blagemu pokojniku z obilno udeležbo pri pogrebu zadnjo čast!

Važno za lastnike lovišč. Mariborsko lovsko društvo je tudi v tem letu naročilo večjo količino kamenite soli za divjačino. Lastniki lovišč naj se čim prej javijo pri društveni upravi.

»GRİČ« Oset, Rošpoh vabi! Tridnevni domači fureš. Jetrnice, krvavice, pečenice. Sončne kopeli.

Otvoritev teniške sezone. Mnogo prej kakor običajno stopajo letos naši beli mušketirji na plan. Z vso skrbjo se vršijo na igriščih zadnje priprave za novo sezono, ki jo bo prvi otvoril »ISSK Maribor« v soboto 26. t. m. Tudi letos hoče ISSK Maribor nuditi vsem priliko udeleževanja v belem sportu, ki najde tudi pri nas vedno več ljubiteljev. Sezonski prispevek je klub času primerno znižal na minimum, tako da je slehernemu omogočeno igranje. Vrh tega nudi klub dijaštvu, kakor sploh mladini znaten popust. Članstvu je na razpolago pet vzorno urejenih igrišč. Nadalje razpolaga odsek z več garderobami s kopalnicami in s solnčno kopeljo na terasi klubskega doma, ki ga obdaja ličen nasad. Sportni program teniškega odseka ISSK Maribora bo tudi letos zelo

OTOMANE od Din 360.— in vse tapetniške izdelke v solidni izdelavi pri

»Obnova« F. Novak, Jurčičeva 6

pester. Razven prijateljskih in prvenstvenih tekmovalij bo klub izvedel tudi več turnirjev — pa tudi v družabnem oziru bo klub vse storil, da bo zavladoval slej koprej staro sportno tovarništvo med članstvom. Prijave starih in novih članov, dijakov in mladine sprejema upravitelj igrišč dnevno od 14.—18. ure na igriščih v Ljudskem vrtu.

Sokolsko društvo Maribor III. obvešča svoje pripadnike, članstvo, maraščaj in deco, da priredi jutri 25. t. m. pešizlet k Sv. Urbanu. Odhod ob 13. uri izpred učiteljskega. Pozivamo k polnoštevilni udeležbi.

Napoleonov sin — ujetnik v habsburških rokah

Tužno detinjstvo »Rimskega kralja« na habsburškem dvoru

Da, lepe, junaške in ponosne besede, vredne malega princa, posebno, če pomislimo, da imamo v tem primeru pred seboj malo dete nasproti dvema odraslim in izobraženima človekoma, nasproti dvojiti častnikov, katerima se pozneje pridružijo še ostali učitelji, sami Nemci, ki jim je vsem poverjena naloga, da iz malega »upornika« napravijo vzornega nemškega princa. Vsi ti vzgojitelji delajo to v trdnem prepričanju, da s tem ne izvršujejo samo svoje dolžnosti, ampak da gradijo njemu, malemu princu, na ta način srečno bodočnost. Kaj pa pravi vzgoji svojega deteta njegova mati? Malčka pokliče k sebi, si ga posadi na kolena in mu reče:

»Te gospode moraš ubogati in moraš z njimi nemški govoriti, sicer te tvoj ded niti pogledati ne bo hotel več...«

Oče Marije Luize, ded »Rimskega kralja« cesar Franc I. je še edina oseba, do katere čuti ta naš mali Napoleon še spoštovanje in goji nekaj ljubezni.

Tako minevajo tedni, meseci in leta. Malemu Napoleonu se nekoč ponudi prilika, da pred svojim dedom, cesarjem Francem I. lahko pokaže ne samo svojo odločnost, ampak tudi duhovitost. Ko se nekega pomladnega dne v družbi cesarja Franca in malih nadvojvodinj sprehaja mimo zverinjakov v Schönbrunn,

se nek objesten jarec zaleti proti njim. Ena teh deklic začne bežati, mali Napoleon pa se ne preplaši, ampak skoči od strani proti jarcu, ga zgrabi za rogove in zakliče devojčici:

»Nikar ne beži, saj ga ne bom pustil, da bi se ti približal.«

Cesar Franc ga pohvali:

»Tako mlad, pa se vendarle v vsaki nepriliki znajde...«

Nadvojvoda Anton zavida par let mlajšemu Napoleonu, da ga je cesar pohvalil in reče malemu »Rimskemu kralju«: »Ker si že tako odločen, daj, splezaj levu na hrbet.«

»Zakaj pa ne,« mu malček brez oklevanja odgovori, »toda samo za teboj.«

Njegovi učitelji so se torej na vse kriplje trudili, da bi malček pozabil na vse, kar ga je vezalo s Francijo in sploh z njegovo prošlostjo. Nekoč pa mu nekdo vendarle pokaže medaljo, kovano ob njegovem rojstvu, in ga vpraša:

»Ali veš, kdo je na tej medalji upodobljen?«

»Vem,« odgovori mali princ, »To sem bil jaz, ko sem bil »Rimski kralj!«...«

Nato se otrok malo zamisli, potem pa nadaljuje:

»Ko bom velik, bom vzel svojo sabljo in bom osvobodil svojega dragega očeta, ki ga imajo »oni« zaprtega v ječi...«

Cesar Fran je baje izdal naredbo, da je otroku treba govoriti resnico, da mu morajo sčasoma vse povedati. Resnica da mora biti temelj njegove vzgoje. Vendar pa moramo reči, da je temu le težko verjeti, ko najdemo med starimi spisi sledeč razgovor med malim Napoleonom in njegovim vzgojiteljem.

Mali princ vpraša:

»Kje je zdaj moj oče?«

»Ne morem Vam povedati...«

»Od gospa (najbrže od Francozinj, ki so bile odpuščene) sem slišal, da je bil na Angleškem, odkoder pa da se mu je posrečilo ubežati.«

»Častno besedo Vam lahko dam, da ga na Angleškem ni.«

»Zdi se mi tudi, da sem slišal govoriti, da živi v bedi.«

Beda se pravi nemški Elend. Ime Saint Helene je nekoč nekdo izgovoril v njegovi navzočnosti. Malček ga ni dobro razumel in je od takrat ostal v mučnem, žalostnem dvomu.

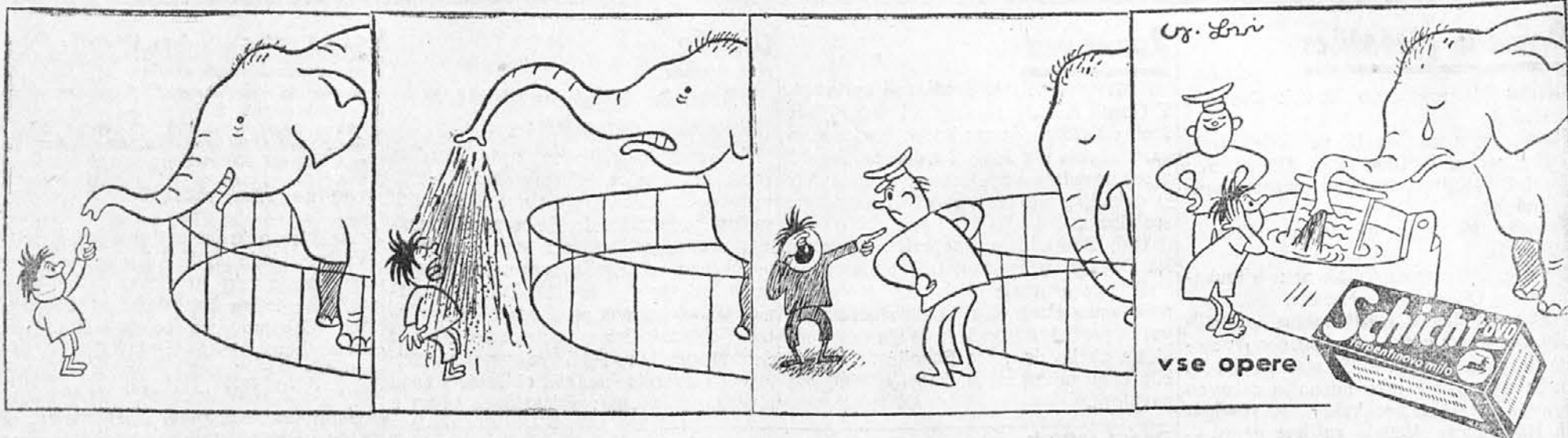
Dete raste in raste. Kolikor večje postaja, toliko hujši je strah angleškega in francoskega dvora, ki se boji, kaj bo, ko »Orlić« odraste... Radi tega pristane njegova mati Marija Luiza po kratkih pogajanjih na to, da njen sin nima nasledstvene pravice v mali kneževini Par-

mi, saj je bila za Evropo nevarna tudi taka majhna kneževina, če bi ji popolnoma neodvisno vladal — Napoleonov sin. Da bi mladega princa nekako »odškodovali«, izda njegov ded meseca junija 1818 cesarski patent, s katerim namerava »položaj« svojega vnuka dokončno urediti. S tem patentom podeljuje Franc I. »Po milosti božje« cesar avstrijski itd. svojemu vnuku naslov »vojvoda reichstadtski«. Posestva njegovega vojvodstva ležijo na Češkem, dohodke svojega imetja pa naj dobiva po smrti svoje matere Marije Luize. Na ta način je »Rimski kralj« končno postal avstrijski vojvoda. V vseh teh listinah pa niti enkrat ne najdemo imena »Napoleon«. Sin Marije Luize in »Neznanega očeta«... S tem je Metternich dosegel svoj končni cilj. Dete zasovražene »Korzičana« je izgubilo svojega očeta in mater, pozneje celo siromašno italijansko dedščino v Parmi, na koncu pa še svoje ime...

Ko je Madame Mère (Napoleonova mati Letizia) vse to izvedela, so jo obile solze. V tej boli je rekla:

»Moj vnuk ne bo nikoli nosil lepšega imena, kakor je ime njegovega očeta. Naslov »vojvoda reichstadtski« ne pomeni ničesar, ime Napoleon Bonaparte pa bo vedno donelo po vsem svetu, in se bo njegov odmev posebno v Franciji oglašal brez prestanka...«

(KONEC.)

Dražestne pomladanske bluzice od Din 30 naprej. ravno kar prispelo C. Büdefeldt, Gosposka ulica

Razno

MAMICE!

Najmodernejši otroški vozički po zelo ugodnih cenah pri Justinu Gustinčiču, Tattenbachova 14. 1468

NAJLEPŠE MODELE

hitro in ceneno dobite samo v damskem krojaškem salonu Kocpek, Maribor, Stolna ul. 1-1. 1352

NE POZABITE.

da kupite vso volneno blago za obleke, kostume, plašče najugodnejše samo pri Srečku Pihlar, Gosposka 5. 1541

PATENT LESTVA

50% od normalne cene cenejša dokler traja zaloga pri Justinu Gustinčiču, Tattenbachova 14. 1467

K izbornemu **ŠTAJERSKEMU VINU** vam nudim prvovrstna jedila krčma Smolej, Zg. Radvanje. 1654

DAME!

Trainne kodre prvovrstno izdeluje salon Dobošič, Magdalenska 33, Novi aparat, Znižane cene. 1656

RESTAVRACIJA

»LJUTOMER«, Rotovski trg. Danes in jutri sveže morske ribe v veliki izbiri. Pristno dalmatinsko vino. Prvorazredni muškati silvanec! Se priporoča Stihler. 1670

GOSTILNA KREN

(Klemenšek), v nedeljo kmečke pozgance. 1671

SOTRUDNIKA

z vlogo Din 5000.— iščem za dobro uspevajočo mizarstvo s stalnimi naročniki, radi nabave primanjkuječega materiala za že zaupana naročila. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Deljeni dobiček«. 1677

CENJENEMU OBČINSTVU naznanjam, da je odprto kegljišča in krasni, sončni vrt. Za obilen obisk se toplo priporoča gostilna »Lovski dom«. 1681

Kupim

Par žnidaršičevih **PANJEV**, prazne, kompletne, kupim. Gostilna Barič, Tezno. 1658

STARO OPEKO

kupim. Nasipna ulica 70, Počrežje pri Mariboru. 1684

Prodajam

VRTNICE, NIZKE, HOLANDSKE novejših vrst in barv. 10 komadov 60 din. Visoke dveletne, komad 15 din, plezalke vseh barv 6, poljanke 6, clematis 30, vrtna hortenzija 5, mahonije 3 mesečne jagode 50 sadik 20 din ter vsakovrstne cvetlične in zelenjadne sadike in semena razpošilja vrtnarstvo Ivan Jemec, Maribor, Prešernova ulica. 1496

AVTO »CHEVROLET« 4-5 sedežni v najboljšem stanju po ugodni ceni prodam. Naslov v gostilni »Prešernova klet« v Gosposki ulici. 1647

MOTORNO KOLO

dobro ohranjeno naprodaj. Pojasnila: Bistrica pri Limbušu 31. 1664

OLEANDRI

dva rdeča in en rumen, takoj na prodaj. Vprašati pri Novaku, Cankarjeva ul. 18. 1674

KAUČ

ugodno na prodaj. Mizarstvo Anton Maver, Koroška cesta 46. 1675

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO veliko ali malo, v mirnem delu mesta, oddam. Naslov v upravi. 1628

OPREMLJENO SOBICO poceni oddam. Splavarska 6. 1663

Stanovanje

SOBO IN KUHINJO oddam. Spesovo selo, Doktor Verstovškova 36. 1668

SPREJMEM GOSPODIČNO na hrano in stanovanje v sredini mesta. Naslov v upravi lista. 1657

GOSPODA

sprejem na hrano in stanovanje. Židovska 14/1. vrata 8. 1673

TRISOBNO STANOVANJE, lepo, sončno, s kopalnico, v novi hiši oddam s 1. aprilom. Vprašati Gospojna 13. 1689

Stanovanje išče

UPOKOJENEC

brez otrok išče 1-2 sobno stanovanje. Ponudbe na upravo pod »1. maj ali pozneje«. 1687

Službo dobi

IZDELOVALKO

gornjih delov za čevlje, dobro izvežbano, ki ima tudi veselje za trgovino, sprejemem proti dobri plači. Orosel, Pekre pri Mariboru. 1655

SLIKARSK. POMOČNIKA takoj sprejme Jutrnik, Magdalenska 34. 1669

SPOMNITE SE CMDI!

Dražestne triko in svilene bluze. Spomladanski plašči in kostumi na novo dospel in v veliki izbiri pri trvdki

„KONFEKCIJA GRETA“

Angleško in češko sukno

ter raznovrstno modno in manufakturno blago za **SPOMLAD** in poletje, kupite po ugodnih cenah pri

FRANJO MAJER, Maribor

Glavni trg 9

Priporočajte se pred nakupom!

Telefunken

radio-aparati

„Meister“ in „Herkules“

kolesa

Osram

žarnice

Wigo,

svetiljke za kolesa

Pertrix

žepne svetiljke in baterije

Telefunken,

radio cevi (sedaj za 30% cenejše)

Oklopna

jeklena antena

Telefunken

kakor tudi vse potrebščine za radio-kolesa in elektrotehniko, najceneje in po ugodnih plačilnih pogojih, pri

RADIO STARKEL

Maribor, Trg Svobode 6 Telefon 26-85

Ruby

»Lažnivec!« je kriknil Geoffrey, »lažnivec in... tat!«

Stopil mu je nekaj korakov nasproti in se ustavil.

»Tat!« je ponovil Pavel trpko. Ves se je tresel, oči so mu žarele sovraštva.

Ruby, ki se je bala za Geoffreya, je stopila k mizi, položila roko na pištolo in jo skrla med časopisi.

»Da, tat!« je ponovil Geoffrey s pritajenim, a trdnim glasom. »Pripovedujte svoje laži, drugim ljudem, ki vam jih bodo verjeli, jaz jih ne! Kaj ste upali najti? Ali je bilo nekaj, kar bi vam pomagalo pridobiti krivično stvar?«

»Tat!« je zopet ponovil Pavel Rodney žarečih oči. »Vprašanje je, na kateri strani so tatovi!«

Potem kratek molk — in nato... Ruby pozneje ni vedela povedati, kdo izmed obeh je začel, kakor na mah sta se zgrabila. Klicati je hotela najprej na pomoč, potem se je pa premislila, da je bolje ako ne kliče priči. Geoffrey je bil večji, Pavel pa prožnejši. Borila sta se nekaj časa, ko se je posrečilo Geoffreya zgrabiti svojega bratranca za grlo.

Ko je Avstalec opazil, da ni enak svojemu tekmeču, je segel v prsni žep in potegnil iz njega bodalce, ki je tičalo v nožnici. K sreči ni bilo tako lahko osvoboditi bodalo nožnice. Ko je videla Ruby, da je postal boj neenak, je zaklicala svojemu psu:

»Zgrabi ga, Zevs,« je ukazala ter pokazala na Pavla Rodneya.

Kakor blisk je planil pes na Avstalec in ga zgrabil za roko, s katero je držal bodalo. Orožje mu je padlo na tla in s kletvico na ustih se je opotekel proti kamnu.

»Poklič psa k sebi!« je Geoffrey zaklical jezno Ruby.

Ker je dosegla svoj namen, je ukazala psu naj leže; izvrstno dresirana žival je tako izpustila sovražnika in legla na tla. Ruby je pobrala bodalo in ga vrgla skozi okno. Potem je stopila k Geoffreju, ga objela in se obrnila k njegovemu bratranču. Boječ ga je prosila:

»Pojdite... Pavel!« Preprosto in ponižno je izrekla ti besedi.

Geoffrey je v svojem razburjenju ni slišal, Rodney pa je razumel. Ko je zadonelo iz njenih ust njegovo ime, se je izvršila v Pavlu Rodneyu velika sprememba. Z njegovega obraza je izginila siva bledica, mehak, nežen izraz je zgladil njegove poteze; oči, ki so še pravkar žarele v sovraštvo, so izražale sedaj bolest, ljubezen in obup.

SLUŽKINJA.

zdrava in poštena, za vsa hišna dela, dobi službo. Mihailovič, Aleksandrova 54. 1679

KONJAR

pošten, trezen, več vožnje po mestu ter delave več mizarkega ali kolarskega dela, dobi službo pri Tičarju, Jezdarska 19. 1680

PRODAJALKO

sprejem. Pismene ponudbe pod »Zmožna« na upravo »Večernika«. 1685

PIKOLA

z dobrimi šolskimi izpričevali išče restavracija »Union«. 1686

»Pojdite,« je ponovila proseče in še vedno objemala Geoffreya, oči pa je vpirala v Pavla.

Obotavlja je stopil na balkon in v naslednjem trenutku izginil. srce ji je divje bilo, vendar je pogumno zaprla vrata balkona, potisnila zapah in se vrnila k svojemu možu.

»Pripoveduj mi sedaj še enkrat, kako se je vse vršilo,« je dejal in položil svoje roke na njene rame.

Sedaj mu je vse natančno in obširno opisala. »Ali se ti ne zdi,« je zaključila, »da je malo zmešan? Ze večkrat se mi je tako zdelo.«

»Ne, zmešan ni, pač pa zloben človek. Strašno ti je moralo biti, ljubica, ko si ga zagledala tukaj. Vsaka druga, razen moje pogumne Ruby, bi se do smrti ustrašila.«

»Psa sta mi dajala pogum. Ali ni bilo srečno naključje, da sem ju imela seboj? In čudno je, da sem prav nočjo tako hrepnela po njama... Ko je potegnil bodalo iz žepa, mi je zastalo srce. Kakšen bi bil pač konec brez Zevsa? Stresla se je. »In vendar,« je nadaljevala strastno, »vem, kaj bi storila. Saj sem imela njegovo pištolo, ustrelila bi ga, ako bi bilo potrebno!... Oh, kako strašna misel, da bo ta človek morda nekoč tu gospodoval in izpodrinil Nicholas!« Oči so se ji zalile s solzami.

»Morda pa vendarle ne pride do tega. Malo lahko kljub vsemu še upamo. Naslov seveda gotovo preide nanj, ker je pristnost svojega rojstva dovolj jasno dokazal.«

»Po kaj je neki prišel sem? Ko sem vstopila, je smrtno pobledel in takoj nameril pištolo name. Malo sem se zbal a ko sem zahtevala, naj odloži orožje, je to takoj storil. Potem sem jo vzela in...«

Pogled se ji je ustavil na kaminovi preprogi. Majhen košček zvitega papirja je zbudil njeno pozornost. Pobrala ga je in zravnila.

»Kaj je to? In kako čudna pisava! Pridi sem, Geoffrey! Kako čudno... kakor kaka uganka, poglej!«

Stopil je k njej in pogledal preko njene rame na papirček. S slabo neizpisano pisavo je bilo napisano sledeče: »7-4. Pri-tisni na gornji ogel na desni.«

To je bilo vse. Papir je bil star, umazan in je vsekakor prišel v dotiko z žepi in tobakom. Geoffrey ga je vzel Ruby iz rok, ga držal s komično mrzkostjo od sebe in dejal:

(Dalie.)

Darujte za azilni sklad PTL!

Za pomlad

najmodernejša v svili in volni za obleke in bluze prinaša specialna trgovina

„Svila“

Gosposka ulica 34

Mal' položi dar domu na oltar!